

Presidentkampen

Farlig veivalg

Andreas Høstmælingen

fagpolitisk direktør, RBUP og Oppland lokallags kandidat til presidentvervet i Psykologforeningen

Så blir de stående, disse tre: interessepolitikk, fagpolitikk og samfunnspolitikk. Men størst blant dem er interessepolitikken? Nei, et slikt retningsvalg ville vært en krise for Psykologforeningen, skriver presidentkandidat Andreas Høstmælingen.

Presidentkandidat Andreas Høstmælingen er sterkt uenig i Håkon Skards tanker om hvordan psykologforeningen skal organiseres.

Psykologforeningens prinsippprogram stadfester at foreningen er en interessepolitisk, fagpolitisk og samfunnspolitisk organisasjon. Presidentkandidat Håkon Skard mener i et blogginnlegg at de tre elementene må tolkes som en pyramide, og at fagforeningsarbeidet er vår grunnmur. Jeg mener en slik tolkning fører psykologforeningen på ville veier.

Fag skaper tillit

Erna Solberg ble intervjuet av Psykologtidsskriftet i oktober 2014. Hun ble spurt om hvilke argumenter fra Norsk psykologforening hun hadde lyttet mest til: «Ingen. [...] Jeg har en naturlig skepsis til alle som forsøker å blande profesjon og fagforeningsarbeid.»

Det er åpenbart viktig at fagforeninger jobber for sine medlemmers interesser. Samtidig mener jeg skepsisen som ofte følger en interesseforening kan motvirkes ved at man stadfester at politikken skal samsvare med godt fag. En hovedårsak til at Psykologforeningen har hatt så stort gjennomslag er at vi står på solid faglig grunn når vi argumenterer for hvordan psykologien kan brukes til det beste for pasient og samfunn. Psykologforeningen har vunnet tillit med denne balansen, og har hatt mange konstruktive dialoger med politikere og statsråder til tross for statsministerens skepsis.

Pyramiden til Skard setter denne tilliten i fare. Man kan ikke gå til det neste nivået i en pyramide før grunnmuren er på plass. Hvis denne grunnmuren er interessepolitikken blir vi som et aksjeselskap hvor det primære målet er å skape størst mulig utbytte for aksjonærene. Faglige, etiske og samfunnstjenende argumenter kommer i andre rekke. Det er en farlig vei å gå. Ved å stadfeste fagpolitikk og samfunnspolitikk som gjensidig viktige prinsipper har man satt på plass noen sikkerhetsmekanismer for å unngå å bli lille larven Aldrimett. Dette er rammer som i neste sving bidrar til å skape tillit og troverdighet når foreningen skal drive påvirkningsarbeid. Hvis vi vedtar et prinsipp om at vi først og fremst er en interesseorganisasjon, har vi gått fra pasienten først, til psykologen først. Tilliten vil forsvinne på et blink.

Interessepolitikk

Brukere og politikere må være trygge på at vi har en selvstendig interesse i å sikre gode tjenester. Det innebærer å sikre befolkningen tilgang på det psykologer har å tilby. Det innebærer å sikre psykologene skikkelige rammevilkår. Men det innebærer også at vi må kunne fire på interessepolitikken hvis det er gode faglige grunner for det. Multisystemisk terapi (MST), dialektisk atferdsterapi (DBT), ambulerende team og kveldspoliklinikker er eksempler på fagutvikling som har tatt på alvor at gode tjenester må være tilgjengelig når pasienter trenger det. Psykologforeningen måtte fire på det interessepolitiske prinsippet om at psykologer er dagarbeidere, blant annet på grunn av engasjerte psykologer som satte faget først.

Kritisk veivalg

Hvis denne grunnmuren er interessepolitikken blir vi som et aksjeselskap hvor det primære målet er å skape størst mulig utbytte for aksjonærene

Derfor står vi ved et kritisk veivalg for Psykologforeningen. Hva kan konsekvensene bli dersom interessepolitikken blir grunnmuren i foreningen? Siden faglig argumentasjon må være i medlemmenes interesse blir fagpolitikken redusert til sandpåstrøingsorgan for lønns- og

arbeidsmarkedspolitikken. Vi mister tillit som faglig premissleverandør og politikere vil søke andre kilder for faglige råd. Og vi blir dårligere i stand til å ivareta medlemmenes interesser. Uten en faglig plattform man kan ha tillit til, blir vi først og fremst lyttet til i den grad vi har fagforeningsmuskler til det. Og de musklene kommer med medlemstall. Med våre knappe 10.000 medlemmer vil vi tape for Legeforeningens 35.000 og Sykepleierforbundets 115.000 medlemmer.

Psykologforeningen har kjempet hardt for å ha den solide posisjonen vi har, og blir lyttet til av beslutningstakere. Den posisjonen må vi verne. Jeg mener som Tommy Sotkajærvi at vi må se på Psykologforeningens grunnleggende prinsipper som en gjensidig forsterkende sirkel. Vi må verne om foreningens totale politikk, slik at den utgjør en helhet som integrerer dem på en god måte. Dette er vanskeligere enn å sette dem i prioritert rekkefølge. Men at noe er vanskelig betyr ikke at det er mindre riktig.